

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:
Egy évre 8 Pengő, $\frac{1}{2}$ évre 4 Pengő, $\frac{1}{4}$ évre 2 Pengő,
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Főszerkesztő:
Dr. UDVARI JÓZSEF

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 6 Pengő,
nyiltér soronként 40 fil. Álláskereső hirdetése 80 fil.

Fény nevére, áldás életére.

Amikor 1920-ban a Csonkamagyarország nevű hajó utnak indult a trianoni gyászos kikötőből a történelem tenger-vizein, hogy kálváriás életutját egyedül, testvértelenül járja tovább, a világháboru vérzivatarában elvesztve minden éltető reményét a jövőre nézve, a porig alázott nemzet minden igaz fia a népek Urához fordult irgalomért esdő tekintettel, hogy magas Egének tündöklő kárpitjára a szegény magyarnak is tűzze ki a szabadulás reménycsillagát, mert mert Szent István ezeréves birodalmának hajóroncsait kalózkodók vették körül, kiütötték kezéből élettenger-vezető iránytűjét s ha nem nyújtja ki felé mentő karjait, a nyomorúság iszaptengerében vész el.

Ekkor küldte nekünk az Ur gondviselő szeretetével vitéz nagybányai Horthy Miklóst, az ismert nagyszerű sorhajókapitányt, Otrantó véres Csillagát. Neve azóta egy fogalom lett magyarságunkkal, hordozva magán a mult minden tündöklő álmait, a jelen megtestesülését, a jövő bizakodó, örök zálogát. Óh, mert mennyire hasonló is sorsa Nóvara cirkálójának a rajongásig szeretett magyar nemzetével.

Hajórajának az volt a feladata, hogy zárja el az otrantói szorost és tartóztassa fel a nagyszámu ellenséget. Biztosítsa kifutását a magyar hajóknak: a tengerre. Álljon őrt a magyar az Adrián.

A magyar nemzetnek is ez volt a kötelessége. Zárja el a Balkán-szorost és tartóztassa fel az évszázades izlám ellenséget. Biztosítsa kifutását a magyar életnek a történelemben. Álljon őrt a magyar itt, Délkelet kapuján.

Ebben a nagy történelmi csatában torpedózta meg Trianon tengerén a művelt nyugat hazánk hajóját, védelmi munkájában. Így vergődött ezután, szinte cél nélkül 22 éven át, a legvéresebb hullámok között elárvult nemzetünk.

*„Keletről jött a vész, s mi mind kibirtuk,
Nem árthatott a török és tatár.
A hódítóknak mind ez lett a sirjuk,
Ez ősi föld, ez ősi szent határ.*

*Most nyugat küldte ránk e szörnyű gyászt,
Kit védelmeztünk száz veszély között.
De nem félünk, ránk ezer év vigyáz.”*

Odadobták koncul a prédára lesőknek a Kárpátok büszke ormait. Nem hitték, hogy ez mindig visszasír a nagy magyar Alföld buzatermő rónájához.

*„Csak minket véd a Kárpát, mint a bástya,
Se hegy, se völgy nem tűr itt senki mást.
Az Isten kardja van itten elásva,
A vezért várja és az indulást.”*

Egy, csak egy ember látta távolbalátó, tengerész-szemével a partot, aki biztos kezével, isteni gondviselésadta bölcsességével vezette csonkahajónkat a jobb jövő révpartja felé.

*„Ha majd a kürtök szólnak s bennünk
Hadúrnak Lelke menydörög,
Együtt rivaljuk mind:
Ez ősi föld, e szent határ... örök!*

S most, hogy az ujjászületendő Európa földjén partra tudunk szállni, a Kormányos felé fordul e nemzet hálaltelt szívé minden igaz alattvalója, hogy lelkének csordultig telt örömét lába elé tegye 73. születése napja alkalmával s a Te Deum szárnyaló imájában köszönje meg a nemzetek Istenének, hogy Őt nekünk adta, hogy erőt adott neki nagy művének véghezvitelére.

Éltesse, áldja, vezesse még sokáig nemzete igaz öröme, népének boldogulására, hazája felvirágoztatására.

Abba a nagy csokorba pedig, amely a szeretet virágaiból font most hálás nemzete köréje, Szilágysomlyó népe is tesz egy szálát, hadd ékeskedjék pompázó rózsáinak ezer színei között s jó illatu leheletként áradjon feléje, el-susogva neki, hogy az ő legkedvesebb fiai, drága honvédei, milyen fennkölt lelkű tisztasággal, alapos felkészültséggel kedveskedtek neki itt a romantikus Magura tövében, — születés-napja előestjén — amely méltán sorakozhatik a legnemesebb ágak közé.

Már 8 óra tájban megmozdult a hazafias tömeg, hogy részt vegyen e kedves, felejthetetlen esten. A sokaság, amelyet képviselt minden intézmény, iskola, sőt a közeli falvak levante szakasza is, élen természetesen a tisztikar, altisztikar, legénység stb., nemcsak mennyiségével, hanem példás viselkedésével is adózott az est magasvonalu sikeréért.

A kimeríthetetlen műsort Schulcz kp. tüzér konferálta, nagy sikerrel. Dalárdájuk Somodi Ferenc vezényletével nagyszerű és kedves dalokat adott elő. Kóti Péter tüzér, a legnagyobb művészettel szavalta saját versét és énekelte János Vitéz énekszámait, Holéczy hadapr. őrmester pompás zongorakiséretével. Bene Mihály igen szépen játszott a hegedű szólóját. Nagyszerűen hatottak Somodi Ferenc szakaszvezető énekszámai, nemes baritonjával. Magyarai Domonkos „Danibá”-ban a meghamisíthatatlan székely góbét elevenítette fel. A sok, szinte fel sem sorolható számok mind ötletesek voltak, amelyekért a

közönség tapshálája nem is maradt el. Végül vitéz Szepesváraljay Alfonz alvezredes bucsuzott el nemesveretű beszédében a leszerelöktől. Beszámolójából a bajtársias gondolat csillant elő. Ha alvezredes úr büszke volt legénységének teljesítményére és viselkedésére, ők bizonyára mindig hálatelt szívvel fognak visszagondolni az átképzés felejthetetlen élményeire.

A gyönyörűen megrendezett est Raisz tüzér főhadnagy szakavatottságát és fardhatatlanságát dicséri, aki a sok elfoglaltságot igénylő átképzés alatt még a lelkek nemesítő átformálására is időt szakított.

*

Ez alatt az égboltozat ráterítette sötét szárnyait a hallgatóság ezres tömegére, összekötve vele a Magurát a Fenyves háttérével, amely fölött megállt a felhő, nem mervén jobban közeledni felénk, mintha csak megérezte volna, hogy most nem lehet kellemetlenkedő esővel megrontani az ünnepséget, mert ez a legelső magyarnak szól. Ide küldött gyöngye szellőjével azonban lágyan simogatta árbócait a nemzet ragyogó színeit, amely kecsesen eljátszogatott vele, örködve felettünk, az esti csend körében.

A magasra csapó tűznyelvek pedig szétszórta csillagkaru, pattogó szikrákat, üzenetet küldve a Hadak-utjára Csaba vezérfinnek, és utána vágató vitézeinek, hogy 22 évi szenvedés után ismét életre kelt Attila ősi nemzetsége és most a felhők által eltakart Tejut helyett itt ragyog a magyar élniakarás lángragyult kettős oszlopa, itt, Tiszától a Maros völgyén át a Kárpátok csúcsáig, ahol a történelmet mindig magyar vérrel irták és mindig csak magyarok.

Mikor pedig leszállt az éjféli, néhány csillag is kibontotta aranyos szöghaját, hogy az éjjeli lidércfény ragyogásában egy csokorba kösse az estnek százszirmu rózsáját és a csillagok utján elvigye messze Budára, asztalára téve Magyarország dicső kormányzójának a nagy, színes bokkrétával, amelyet 73-ik születése napján ad neki az egygyéforrt magyarság igaz hódolata.

Fügedi Péter.

— Tudomás és mihez tartás végett felhívom a közönség figyelmét, hogy a M. kir. Belügyminiszter úr 186.100/1941. V. számú rendeletével 1941. évi július hó 6-ával jobboldali közlekedésre való áttérést rendelte el. E naptól tehát a haladás iránya bal oldal helyett JOBB OLDALT történik, az előzés pedig a dolog természeté szerint balra történik.

A kapitányság vezetője:
Dr. LIPTAY LAJOS
m. kir. rendőrkapitány.

Közigazgatási bizottság ülése.

Szilágys vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága e hó 11-én tartotta meg a június havi rendes ülését.

Báró Jósika János főispán nyitotta meg a közigazgatási bizottság ülését, üdvözölte a megjelenteket s a bizottság megkezdte tárgysorozatának letárgyalását.

Vármegye alispánjának jelentése szerint az utolsó ülés óta a vármegyei tisztikar létszámában és szolgálati beosztásában az alábbi változások történtek:

Dr. Nagy László szolgabíró a vármegye főispánja a zilahi járásból a zsebői járásba helyezte át, míg dr. Józsa János zsebői főszolgabíró központi szolgálatra rendelte be. Lugossy Miklós vm. közig. gyakornokot az alispáni hivatalból a zilahi járásba osztotta be. Dr. Megyeri Zoltán közigazgatási gyakornokká nevezte ki és őt a zsebői járás főszolgabírói hivatalához osztotta be. Szmercsányi József központi kezelő május hó 16-án elhalt. Lelkiismeretes és érdemes tisztviselője volt a vármegyének.

A szilágysági vasutvonal elsőrangúsítása érdekében lefolytatott munkálatok előrehaladott állapotba vannak. Rendszeres vonatjáratok beállítása már megkezdődött, úgy hogy Zilah—Nagykaroly viszonylatban az eddigi menetidő 1 órával már is megrövidült. Az átépítés nagy munkája fokozatosan mindjobban éreztetni fogja hatását Szilágys vármegye forgalmi életére.

A nagyderzsiai villamos centrálé kérdésében is történt újabb fejlődés, mert a m. kir. Iparügyi Miniszter a szénmedencék előzetes megállapításához szükséges vizsgálatok lefolytatására dr. Szalay Tibor egyetemi magántanár, geológust küldte ki, aki megbízatásának teljesítését már meg is kezdte.

A román hadsereg által a vármegyénk területén huzott katonai védőárkok és védvonalak eltüntetése és ezzel a gazdasági károk eloszlása érdekében ismételt előterjesztést írt a vármegye alispánja a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz. Reméljük, hogy e kérésünk meghallgatásra talál s a román uralom utolsó nyomai rövidesen elfognak mulni.

A szociális munkák a múlt hónapban is éreztették a nép között az együttérzés nagy gondolatát. Az Erdélyi Szociális Szervezet 445 katóld területet szántott fel, 227 pár női-, 502 pár férficipőt készített, 17 női varrónót foglalkoztatott, 10 többgyermekes családfőt igavonó állattartásban, 5 elszegényedett kisiparost kisipari kölcsönben, 3 csapásoktól súlytott gazdát gazdasági kölcsönrel, egy egyént pedig házépítési segélyben részesített. Ugyancsak az Erdélyi Szociális Szervezet Zilah megyei város határában a Domsa-féle birtokon 3 és fél kat. hold területen vízvezető telepet létesített.

Közélelmezés terén a rendkívüli viszonyokat és állapotokat figyelembe véve nagyobb zökkenő nem mutatkozott. A m. kir. Közlelézési Miniszter Ur vármegyénk kérését igyekezett kielégíteni s a vármegye közélelmezésére 22 vagon kenyérlisztet, 6 vagon 0-ás lisztet és 76 és fél vagon élelmezési tengerit utalt ki. Május hó folyamán a vármegyébe 6 vagon cukor, 2 vagon petróleum, 2174 kg. talpbőr és 7710 kgr. rizs érkezett.

A m. kir. Pénzügyigazgató jelentése szerint az állami adók 1941. évi előírása még nem történt meg. Az 1941. évi előírása még nem történt meg. Az 1941. évi I. és II. negyedévre esedékesé vált együttesen könyvelt állami adók összege: 611.426 P. 78 fillér. Az 1940. évi együttesen könyvelt állami adóra összesen befizettek: 46.773 P. 58 fillért. A hátralék 564.654 P. 20 fillér, vagyis a tartozás több, mint 92%-a. Forgalmi adóból 1941. május havában 16.437 P., lisztforgalmi adóváltásból 4.014 P., forgalmi adóváltásokból 31.756 P., román hatalom idejéből átvett forgalmi adóhátralékokból 440 P., közúti gépjárművek adójánól 321 P., alkalmazottak különadójából 1.538 P., rokkantellátási adóból 240 P., állami illetékből 14.195 P., a román hatalom idejéből átvett állami illetékhátralékokból 4.386 P. folyt be május hónapban.

Az adókezelésnél nagyobb zökkenőt mutat a magyar adóügyi jogszabályokban még járatlan községi tisztviselők járatlansága, akik azonban rövidesen három hónapos anyaországi tanfolyamra fognak menni, remélhető, hogy az akadályok rö-

vid időn belül kiküszöbölhetők lesznek.

A vármegyei tisztifőügyész jelentése szerint hozzá május hónapban 76 közigazgatási és 44 drb. kihágási ügydarab érkezett. A peres ügyek állapotában a múlt hónappal szemben egy új per keletkezett, mely azonban visszavonás címen megszűnt.

A kir. ügyészségi elnök jelentése szerint a fogházban május hónapban 123 egyén volt tartóztatva. A hó utolsó napján a letartóztatottak létszáma 67. Ezek közül előzetesen letartóztatott és vizsgálati fogoly 19 fellebbezés alatt áll 1, jogerősen elítélt 47. Felnőtt 64, fiatalkoru 3. — A fogházban az egészségi állapot kifogástalan, fertőző betegség, vagy halálozás nem fordult elő.

A vármegyei árvaszéki elnök jelentése szerint április és május hónapban 1540 ügydarab érkezett be. A vármegye árvaszékhez a m. kir. belügyminiszter ur a szervezet kiépítéséhez tanácsadói feladatkörben dr. Urbán Tibor, Vas vármegye helyettes árvaszéki elnökét küldte ki.

A m. kir. Államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint május hónapban a törvényhatósági közutakra 1252, míg az állami közutakra 718 köbméter kö- és kavicsanyagot szállítottak ki. Az impériumváltozás óta az összes teljesítmény 21.559 köbméter. A 35. számú Bodrogkeresztur—Kolozsvár állami közuton 500 méteren át teljesen új alapozással bíró átépítési munkát végeztek. Jelentősen előrehaladt a Kraszna—Ráton községek közötti kiépítetlen úszakaszon a szükséges kőanyag kiszállítása. Az államépítészeti hivatal rendelkezésére bocsátott 10.000 pengő inségihitelből 28 km. árkolási, 11 km. padkanyesési, 1178 kavicselterítési munkát végeztek. 2718 drb. fahernyőzási munkát, 2280 folyóméteren az utakról árlevezési munkát, továbbá 750 folyóméter hosszban utkorlátok helyreállítási munkáját végezte el. 125 drb. kilométer követ helyeztek el, a hídak tisztításánál 115 köbméter földet mozgósítottak, 50 köbméter követ törtek és 800 folyóméter kőpályát igazítottak ki.

A Cigányi—Szilágysomlyó—gardánfalvai törvényhatósági közuton 1 km. hosszban alapozással átépítési munkák vannak folyamatban. Május hónapban a hidépítési munkák értéke 20 000 pengő volt.

Az elkészített mezőgazdasági munkálatok miatt a kőfuvarozás nagyobb nehézségekbe ütközik, ezért a m. kir. államépítészeti hivatal a kereskedelemügyi miniszter ur támogatásával tehergépkocsit fog vásárolni.

A m. kir. tisztifőorvos bejelentette, hogy május hónapban 15 hasihagymáz, 2 torokgyík, 8 vörheny, 1 járványos agy- és gerincvelőgyulladás, 1 gyermekbénulás, 1 lépfene, 156 kanyaró, 8 bányahimlő, 3 szamárköhögés, 7 malária és 36 kiütéses hagymáz megbetegedés fordult elő a vármegye területén.

Május hónapban megalakult a Magyar Vörös Kereszt Egyesület Szilágys megyei Választmánya, mely egyesület rendezésében a következő héten megkezdődik Zilahon az első házi betegápolási tanfolyam.

A m. kir. belügyminiszter ur Szilágys vármegye területén 19 gyógyszerár tulajdonos között 15-nek engedélyezte a gyógyszerészeti tevékenység folytatását, míg 4-nek a gyógyszerészeti tevékenységét megtiltotta.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos bejelentette, hogy Szilágysvármegye területén 1941. május hónapban 10 lépfene, 2 sarcoegő üszög, 3 községben takonykór, 4 községben juhhimlő, 3 községben rühösség, 4 községben sertéspestis állatmegbetegedés fordult elő.

Május hóban a vármegyében 5 országos és 46 hetiállatvásárt tartottak. 361 ló, 12.062 db. szarvasmarha, 4895 sertés és 4275 juh felhajtásával. A vásárok forgalma közepes volt, az állatok emelkedtek. A tavaszi haszonállat vizsgálatok a vármegye területén befejezést nyertek.

A m. kir. Gazdasági Felügyelő bejelentette, hogy a vetések általában nagy javulást mutatnak, bár az ősz rozs helyenként ritka, de jó szalmát kalászt mutat. Az őszi árpa nem ilyen kedvező, mert sokrészből kifagyott s ezáltal megritkult. Tavaszi árpa alacsony, kissé ritka, helyenként már kalászába szökött. A tengeri vetése mindennél befejeződött. Az állami vetőmag akció foly-

tán 50 vagon tengerit osztottak ki. A köles vetőmag akció során 44 pengő alapár mellett 230 q. köles vetőmagot igényeltek. A kukorica általában jól és sűrűn kelt. Kapálás megkezdődött. A burgonyavetések jó kiállításal biztatnak. A répa helyenként egyenlőtlenül kelt, kapálása már folyamatban van. A szőlő az u'öbbi két héten rohamos fejlődésnek indult. Sajnos a gyümölcsösökben igen nagy a hernyók kártévése, ezért a termés csak mérsékelten mutatkozik. A rétek vizesek, de emellett is szép termésal biztatnak.

A mezőgazdasági munkások kereseti lehetősége kielégítő. A napszámbekek emelkedtek, munkaalkalom bőségesen mutatkozik. Az állami akciók során 250 jerekbarányt és 150 db. mangalica tenyészkocát fognak kiosztani a vármegye területén. Az apaállatok beszerzése folyamatban van.

A jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette s utána a vármegye főispánja az ülést berekesztette.

Tűzharcos bajtársak!

Sokan nem tudják, hogy a tűzharcosokról a törvény gondoskodik. Ezért szükségesnek tartom a törvény rövid ismertetését.

Van egy törvény, amelyet röviden "Tűzharcos Törvény"-nek nevezünk és amely az 1940. évi IV. törvényekben foglalattik. Az Országos Törvénytarban kihirdetett és ennek alapján életbelépett 1938. évi január 9-én.

Elsősorban nézzük, ki a tűzharcos? Tűzharcos csak az, aki az 1914—18. évi világháborúban teljesített arvonalbéli szolgálata alapján a Károly-csapatkereszt igazolt tulajdonosa.

Mit tartalmaz a törvény? A Tűzharcos Törvény meghatározza a tűzharcos mivoltot; intézkedik a tűzharcos érdekképviselő kijelölése és működése felől; rendelkezik a tűzharcos mivolt anakönyvi bejegyzéséről és a tűzharcos megjelölés jogtalan használatának megtorlásáról.

Tartalmazza a törvény kedvezettjeinek rangsorolását, szabályozza a legtöbb adót fizető tűzharcosok adójának számítását, megállapítja a tűzharcosok közalkalmaztatási felső korhatárát, azok kinevezési előnyeit, valamint katonai szolgálataik beszámítását és részükre hadipótlék fizetését rendeli el.

Előnyt biztosít a tűzharcosoknak a magán-gazdaságokban való alkalmaztatásánál, a közszállításonknál, valamint az állami egyedárusításnak engedélyezésénél is és a hatósági jogosítványoknál.

Adókedvezményt biztosít a hadigondozottak és tűzharcosok részére, valamint iskoláztatási kedvezményt gyermekeik számára.

Megállapítja a tűzharcosok vasuti menetdíjkedvezményét, valamint háborús katonai szolgálati idejük beszámítási módjait.

A törvény rendelkezéseiben feltüntetett kedvezményeknek igénybevételeére vonatkozó tudnivalókat az egyes szakminiszterek és egyéb hatóságok által kiadott végrehajtási utasítások és egyéb rendelkezések tartalmazzák.

Ezen kedvezményeket igénybevenni szándékozó tűzharcos mivolta igazolására mindenkor a Károly-csapatkereszt viselésére jogosító igazolványát köteles felmutatni, illetéleg írásbeli kérvényéhez mellékelni.

1929-ben indult mozgalom olyan irányban, hogy a világháború életbenmaradt frontharcosait hazafias, bajtársi alapon egy hatalmas politikamentes társadalmi szövetségbe tömörítse, hogy együttes erővel szolgálhassák úgy nemzeti, mint egyéni vonatkozásban azokat a célokat, amelyeken keresztül boldogabbá, megelégedettebbé tehető a magyar frontharcosoknak s az egész magyar nemzetnek élete. Ebből a mozgalomból lett 1932-ben kormányhatósági alapszabályokon felépítve az Országos Frontharcos Szövetség, amely később a Tűzharcos Törvény megalakulásával egyidejűleg Magyar Tűzharcos Szövetségre változtatta át címét.

A Magyar Tűzharcos Szövetség a legfegyelmettebb társadalmi egyesülete Magyarországnak és így egyúttal a tűzharcosok egyetlen hivatalosan elismert társadalmi érdekképviselője.

E társadalmi és politikamentes érdekképviselő célja, hogy tagjai között tovább ápolja és fejlessze a nemzeti és vallás erkölcsi alapon nyugvó bajtársi szellemet, katonás fegyelmet, összetartást és a kölcsönös támogatáson felépülő áldozatkésztséget.

Képviselet és előmozdítja tagjainak társadalmi, kulturális, gazdasági, jóléti, erkölcsi és jogi érdekeit, figyelemmel kíséri a Tűzharcos Törvényben, valamint annak végrehajtása tárgyában kiadott utasításokban lefektetett jogok és előnyök gyakorlati megvalósítását.

Megköveteli tagjaitól a hazafias és a magyar nemzeti érzésből fakadó szellemet. Küzd a nemzetközi felforgató irányzatok és a nemzet egyetemes érdekeit veszélyeztető alkotmányellenes törekvések ellen.

Élén áll: Magyarország Főméltósága Kormányzója, vitéz nagybányai *Horthy Miklós*, mint a Szövetség örökös fővédnöke. A Szövetség dísz elnöki tisztségét *Ófensége József kir. herceg tábornagy* tölti be. Országos elnöke: vitéz gróf *Takách-Tolnay József ny. altábornagy, m. kir. titkos tanácsos* stb.

A Szövetség tagjainak hivatalos összejöveteleken és ünnepélyes alkalmakkor a katonai egyenruhát helyettesítő bajtársi formaruha viselése kötelező.

Nőiipari kiállítás Szilágysomlyón

Aki először lép a kedves városba, csakhamar feltűnhet neki egy eddig talán ismeretlen című leányiskola, az Ipari algimnázium. A kérdészködő idegennek különböző válaszokat adhatnak róla. Most azonban maga a legilletékesebb tényező, az intézet ad választ mindnyájunknak. Nem hangoskodó felelettel, nem beszéddel, hanem cselekedettel. Ez azonban oly kielégítő és kimerítő választ ad az érdeklődőknek, ami méltán kelt nemcsak városszerző, hanem megyeszerte is feltűnést.

Aki ezen a kiállításon résztvevő, vagy még vehet néhány napig, elbeszélgethet csendben, magában ezzel az intézettel, amely oly szerényen áll a város közepén. A hatalmas termet megtöltő kézimunkák és rajzok egyenként szólnak a látogatókhoz, csak meg kell érteni a néma beszédet, amellyel ránk mosolyognak a mennyiségében, de még inkább milyenségében is nagyszerű munkák.

Mindenki tudja, hogy egész Szilágymegye ipari és kereskedelmi életének lüktető ere a mi kedves városunk, Erdély athénje: Szilágysomlyó.

Erre az intézetre tehát, amely oly nagy jövő előtt áll, éppen ma, amikor a kereskedelem a mi kezünkbe csuszik vissza, büszke lehet minden szilágysági magyar.

Hiszen e 4 évfolyamu iskola, amelynek hivatalos neve Állami Nőiipari Leánygimnázium a 4 polgári iskolával egyenrangú, ha pedig hozzávésszük még, hogy az elméleti oktatáshoz műhelyi gyakorlati munka is jön, jóval fölözi a rendes polgári iskolát. Ugy sincs annak semmi értelme, hogy minden lány értelmiségi pályára menjen. A jövő az iparé és kereskedelemé. Távol áll tőlem a gyűlölet, de az igazság kedvéért ide kell írnom, hogy a zsidóság miért nem ment az értelmi pályákra? A kereskedelem és ipar szabad mozgást biztosít az egyéni érvényesülésnek és nincs korlátok közé szorítva jövedelme sem. Magyar lányok, feltehetően, büszkeséggel forgatni délelőtt a könyvet, délután pedig munkáskezetekkel megfogni a dolog elejét. Az előbbi megtanít titeket művelt, magyar lányoknak, az utóbbi pedig szép darab kenyeret ad kezeitekbe.

Az intézet nagytudású és lelkes igazgatónője: *Barbolovicsné - Serafin Valéria* nagy szakértelemmel vezet benneteket, szakképzett tanárnőitekkel, csak bátran utánuk és teremtsétek meg a szebb és boldogabb magyar ipart és kereskedelmet.

F. P.

Megnyilt

az új textilüzlet!

Tisztelettel értesiem Szilágysomlyó és vidéke t. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelően

új, női divatkereskedést

nyitottam s kérem szives támogatásukat tisztelettel:

VASS FERENCNÉ.

Diadal

szivarkapapír

szivarkahüvely

a vezető márká!

MAGYAR SZIVARKAPAPÍR- ÉS SZIVARKAHÜVELYGYÁR R.T.
BUDAPEST, V. VÁCI-ÚT 48/E

Macsássy

Féláru utazás és nagy kedvezmények a debreceni Nyári Egyetem hallgatói számára.

A kereskedelemügyi miniszter 2046-941. V. L. sz. rendeletével a debreceni Nyári Egyetem beiratkozott hallgatói számára 50%-os menetjegykedvezményt nyújt a magyar vasutakon. Ez az intézkedés méltánylása annak a nagyjelentőségű kulturális munkának, melyet a debreceni Nyári Egyetem immár másfél évtizede végez. Az ideai tanfolyamokat augusztus első felében rendezik meg s a legkiválóbb magyar és külföldi tudósok szerepelnek előadásaikkal az ideai tanfolyam tanulmányi programjában, melynek középpontjában a magyarságtudományi előadássorozat áll. Ennek egyes darabjai első sorban a visszatért magyarság érdeklődéséről számolnak be.

A Nyári Egyetem beiratkozott hallgatói nagy kedvezményeket élveznek. A debreceni egyetem szünidei tanfolyamán résztvevő előkézettségre való tekintet nélkül bárki.

A vasuti kedvezményen kívül a külföldi hallgatók vízumkedvezményben is részesülnek. A tanfolyam végén a hallgatóság Budapestre utazik, ahol igen kedvező feltételek mellett (augusztus 18-25. 70 P.) résztvesznek a Szent István hét gazdag programjában (sétahajózás a Dunán, körmenet, autóbusz-körséta, múzeumok, Gyöngyösbokréta, stb.)

A részvételre vonatkozóan felvilágosítást a Nyári Egyetem titkársága (Debrecen, Központi Egyetem) ad.

Eladó

Nagy László utca 17. szám alatti lakóház,
2 szoba, konyha és mellékhelyiségek.

Ingyenes vitézi telek felajánlás Szilágysomlyón a világháborús szilágysági vitézek részére.

Özv. Méra Lászlóné, született Balogh Mária kolozsvári lakos, szilágysomlyói birtokából 10 kat. hold szántót ajánlott fel a Kormányzó Ur Főméltóságának vitézi telek alapítása céljára. A vármegyei Vitézi Szék kapitánya köszönettel vette tudomásul felajánlónak ezen nemes elhatározását.

Amidőn a Székkapitányság a vármegye közönségének tudomására hozza ezt az örövendetes eseményt, bizik abban, hogy özvegy Méra Lászlóné ezen nemes cselekedete a vármegye tehetősebb birtokosai között kövételre méltó példának fog szolgálni.

Özvegy Méra Lászlóné a napokban a vármegyei Vitézi Szék Kapitányságon szerkesztett felajánlási okiratot aláírta.

Vállalati Hirdetmény.

A porci gör. kath. Egyház (Porcz Szilágysomlyó, u. p. Leicsmér, állomás, illetve vasuti megállóhely: Márkaszék) ezúton közönségére teszi hogy:

Ez év augusztus 1-én a már kész és az egyházmegyei Főhatóság által jóváhagyott terv alapján új templomot óhajtatni építeni s erre a terméskő, kavics, homok mennyiséget és erős fa anyagot, valamint a fuvarát és kézi munkát adja, ezúton felhívja az érdeklődő építész vállalkozókat, hogy a tervezett munkálatokra vonatkozó ajánlat megtétele, a terv és a feltételeket tanulmányozása végett fentnevezett Egyház lelkészi hivatalnál f. évi június 22-ig bezárólag jelentkezzenek, hogy ajánlataikat a legrövidebb időn belül megtehessek s a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása és az egyházmegyei főhatóság jóváhagyása után a fentjelezett időben megkezdhessek az építési munkálatokat.

Porcz, 1941. évi június hó 12-én.
German Mihály Tegzes M. Tivadár
gör. kath. lelkész. főgondnok.

FIGYELŐ.

AZ ÁLLAM
A TISZTA HÁZASSÁGÉRT.

A törvényjavaslatok között, amelyeket a kormány benyújtott, egyik legfontosabb, amely a házasság előtti orvosi vizsgálatot fogja kötelezővé tenni. A házasulandóknak ezután orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a vizsgálat nem állapított meg fertőző gümőkört vagy fertőző nemibajt. Ezzel a törvényjavaslat egy nemzetközi nagy vitának gordiusi csomóját vágja el. Amerikában vannak részben kötelező ilyen vizsgálatok. Németország 1935-ben hozott ilyen törvényt. De éppen a házasság előtti orvosi vizsgálat végrehajtását a német belügyminiszter felfüggesztette. Orvosok könyveket irtak erről a kérdéstről. A házasulandó felek nagy tömege egészséges. El lehet képzelni, hogy a nemi betegségekre vonatkozó lelkiyötremeket okozhatnak, éppen házasságra lépő nőnél. Sok házasság a vadházasság törvényesítése. Vagy sokszor házasságot kötnek azért, hogy az érkező gyermek törvényes legyen. Azután roppant nehézségek vannak a téren, hogy szakemberek szerint a betegség meglétét vagy a betegségek hiányát biztosan megállapítani nem tudják. A vérbajt csak akkor állapíthatják meg, ha látható tünetei vannak. Az orvos, amikor bizonyítványt állít ki, majdnem élet és halál fölött dönt. Ha pedig nem lelkiismeretesen végzi, akkor adminisztráció, úrlap, hivatalos akta lesz az egészségtől anélkül, hogy gyermeket megtudnának menteni általa. Az a gondolat, amelyik ebben a törvényben kifejeződik, egészen döntő fontosságú a jövőre nézve. Beteg emberek házasságából nyomorékok és betegek születnek. A szülők élete ilyenkor siralom és aggodás. A gyermekek élete is szakadatlan nyomorúság. A társadalmat nevelni kell arra, hogy találja meg az orvosi vizsgálat módját. Bizonyára a benyújtott törvényjavaslathoz szakemberek serege fog hozzászólni. A cél világos, de felmerül a kérdés, hogy nem lehetne-e másik utat is találni, amelyen a nemzet egészséges házassághoz elérkezzék?

Versenytergályalási hirdetés.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a keleti és erdélyi országrészekre korlátozott nyilvános versenytergályalást hirdet a következő állomásokon építendő két-két darab váltóállítótorny építési munkáira:

I. Nagykároly—sarmasági vonalon:

Kápolna, Mezőterem, Érhatvan, Tasnádszántó, Tasnád, Érszakácsi, Ujnemet, Ákos, Alsószopor, Kisdorzida, Sarmaság.

II. Kislva—Kosna vonalon:

Kislva, Kislvales, Szentjózsef, Magura, Nagyilva, Nagyilvafelső, Szilvás, Fenyves, Kertesske, Kosna, valamint a dés—besztercei vonal: Szeretfalva és Beszterce állomásokon.

Ajánlatok benyújtásának határideje 1941. július hó 7 déli 12 óra. — Bántpénz 1941. július hó 5-ig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárába befizetendő.

Érdeklődni lehet Kolozsvár Üzletvezetőség II. osztályában, Magyar-u. 1. — Ajánlatok és tervek ugyanitt kaphatók. — Kisiparosoknak 1 pengő, vállalkozóknak 2 pengő árban.

Eladó

egy szoba honyhás ház.

Érdeklődni lehet **Sólyom Balázs**-nál, Kőbánya-utca 21. szám alatt.

Fűszerüzletbe
tanuló felvétetik!

Demjén János fűszerüzlete,
a Gyurkó vendéglő mellett.

Új keresztény üzlet!

Ézton hozom a nagyérdemű vásárló közönség szives tudomására, hogy 1941. május 15-én, Szilágysomlyón

vegyeskereskedést nyitottam

dr. Szentpétery ügyvéd úr irodája mellett. (Vármegyeház u. 30.) A vásárló közönség szives párfogását kérem.

Tisztelettel: Szívós Mihályné.

HIREK

Felelős szerkesztő
és kiadó:
Lázár Géza

Főmunkatárs:
Somlyói Eller Gizella

HORTHY HONFOGLALÁSA.

Glória fényárban ragyogó diszt ölte a Város,
Árpádként jöve büszke lován hős Horthy az élen.
Messze sugárzó, díszes alakján öntudat éget,
Uj ezerévre kelő Nap hajnala támad előtte.
Föld szörnyű mozgását véli az emberi lélek,
S messze dübörgő, zajló léptei zugenak a fülben.
Dus, ragyogó napfény rohanó sugarával játszik
[a csákó,
S Carrara-ércbe meredt derekához illik a kard jól.

*

Hosszu az ut Szegedig Otrantó messze vizétől,
Am de magasba szögő Ár küldi hazába vitézét.
Vad, vörös áramlat ömlött rá drága hazánkra
S nincs, aki gátat emelne hömpölygő iszapának.
Elleneink típrő, megalázó bocskora száguld,
S még pirosabbra világít pirja az emberi testnek.
Szent István ezeréves Honja a sárba taposva,
S szinehagyott zászló sir messze, — ledült Buda
[ormán.

* *

Ah, de ki az, aki új lobogót fest új magyar égre,
S száguldó paripán Trikolorral jön ki az éjből?

Lent Szegeden, a Tiszánál, Attila szelleme támad,
És a hunok késő unokáit a tűzre megedzi.

Föl, hát, int a Vezér, magyarok, csak előre,
[vidáman,

Honmentő munkára fiuk, a szivekben e vágy ég,
Érte, ha kell, a halált is aratjuk, bátran előre,
Uj ezerévre kelő Nap hajnala támad előttünk.

Fügedi Péter.

(Verselése klasszikus, hexameter.)

— **Házasság.** Ifj. Nagy Sándor nyomdász, lapunk nyomdájának egyik kitűnő erőssége e hó 14-én, szombaton házasságot kötött Kerekes Rózsikával. Szeretettel kívánunk sirigtartó boldogságot kedves dolgozó társunknak és bájos, ifju hitvesének.

— **Esküvő.** Balogh Lajos, a szilágysomlyói állami elemi népiskola kiváló tanítója 1941. június hó 18-án tartotta esküvőjét Koleszáríts Margitka urleánnyal, a budafoki ref. templomban. A közszeretben álló fiatal tanító, aki rövid idő alatt is nagyon a szívéhez nőtt a szilágysomlyóiaknak, nemcsak nagyszerű tanítói működésével, hanem kedves modorával is kiérdemelte a város lakosainak nagyrabecsülését. Kívánjuk neki osztatlan szeretettel, hogy kísérje életükben sok-sok boldogság, szeretet és béke.

— **A segédek be nem jelentése — család.** A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara több tényleges eset kapcsán felhívta az ipartestületek vezetőinek figyelmét arra, közöljék tagjaikkal, hogy üzemiükben vagy műhelyükben alkalmazott segédek munkabérlésüket minden esetben kötelesek bejelenteni az ipartestületnél, mert ennek elmulasztását ezentúl nem egyszerű iparjogi kihágásnak, hanem adócsalás büntetvénynek minősítik.

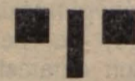
Tornavizsga a Főgimnáziumban. E hó 18-án nagyszerű élménynek lehettek tanui azok, akik a Főgimnázium évváró tornavizsgájára elementek. Ugyancsak ragyogtak a szemek, feszültek a keblek, látva ifjuságunk gyönyörű mutatványait. Legkisebttől a legnagyobbig oly kedvesen mozogtak, úgy a szabadgyakorlatokban, akár a szertornában, hogy valóságos tapsorkán köszönte meg az egyes számokat. Hársfalvi László tornatanár büszke lehet ügyes kis tanítványaira, Szilágysomlyó pedig Hársfalvi tanár urra. Az évváró tornavizsgát, amelyen két tanulót, nevezetesen Vitek Zoltán és Milkó József tanulókat a birkozó Szövetség nagy és kis bronz éremmel tüntette ki,

— **Rajzkiállítás** követte. Itt pedig Kicsid Jenő, főgimnáziumi rajztanár jeleskedett az izléses kiállítás anyagát illetőleg. Alig hitt az ember szemének, hogy ilyen rövid idő alatt is lehet produkálni? Már maga ez a gondolat, hogy ilyen csonka év után, amely alatt oly sok mindennel kellett megküzdenie az intézetnek, kiállításra mert gondolni, ez is minden elismerést megillet. Nagyon sok kép, amelyeket fel lehetne sorolni, művészi kezekre vall. Dicséri első sorban

a rajztanárt, de nem utolsó sorban magyar rajztanár művészeti színvonalát. Szilágysomlyó népét, különösen a szülőket, büszke öntudat áraszthatja el, hogy ilyen nagyszerű és minden tekintetben szakképzett tanárokkal dicsekedhetik, akikre kivétel nélkül, nyugodt lélekkel bízhatják gyermekeiket.

— **A gazdák kicserezhették elhullott állataik bőrét.** Az ipartügyi miniszter megengette, hogy az elhullott állatok bőrét a gazdák a maguk használatára kicserezhethessék. Azt azonban állatorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy az állat valóban a gazda tulajdonában volt, amikor elhullt, de bizonyítani kell azt is, hogy a bőrt saját gazdaságában fogja felhasználni.

— **Évváró-vizsgák a róm. kat. Polgári leányiskolában.** F. hó 16—20-ig tartottak a záróban a vizsgálatok. A jelenlevő szülők örömmel hallgatták gyermekeik értelmes, szép feleleteit és győződtek meg, arról, hogy nemcsak tanulmányi előmenetelük, hanem vallás-erkölcsös nevelésük is olyan kezekben van letéve, amely a legnagyobb reményre jogosít a jövőre nézve is. 19-én volt a IV. osztályosok bucsuztatása. Ez igen kedves, megható ünnepségen, amelyen szem nem maradt szárazon, Rigoméra Növér, mint az intézet lelkes igazgatója mondott záróbeszédet. Utána a végzett növendékek kedveskedtek egy bucsujelenettel, amelynek keretében hála adtak a jó Istennek, hogy újra magyarok lehettek, megköszönték a tanári kar ügybuzgó szeretetét, amellyel elhalmozták őket az év folyamán és a soha el nem muló hála jeléül 24 pengőt adtak össze, hogy az intézetnek egy szent Erzsébet zászlót ajándékozhasznának, mely örök emlékeztető lesz életükben az intézethez való ragaszkodásuknak. A szentelt falak pedig bucsuzásul fájoan visszhangoztak: tovább, tovább, fel bucsucsókra cimborák s ezzel az intézet kapuja becsukódott egy jól megérdemelt vakáció pihenésére, magába fogadva a szerzetesi élet oly kedves, felemelő csendjét.

Hirdetmény
a hölgyeknek

VAN szerencsém értesíteni a nagyra-becsült hölgyközönséget hogy Budapestről jött szakképzett

férfi- női fodrászt
alkalmazok, aki

viz- és vasondolálást,

a legmodernebb frizurákat és villany nélküli
gőz Dauert
külön szakképesítéssel előállít.

Szives párfogást kér:
NAGY BÉLA,
fodrászmester.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt működő
Szarvasi M. kir. Középfokú Gazdasági Tanintézet.

földbirtokosok, gazdák és bérlők négy középiskolát végzett gyermekei és általában az önálló gazdálkodásra készülő ifjak közép-fokú gazdasági szakiskolája.

A tanintézet 487 kat. holdas tangazdaságának közel harmadrészen öntözéses gazdálkodás folyik, a tanintézetnek három öntözőtelepe, 20 kat. holdas boltgárkertje és öntözött gyümölcsöse, 108 kat. holdas mezőgazdasági öntözőtelepe és 8 kat. holdas kísérleti rizstelepe van.

A tanintézet elvégzése a legalkalmasabb mód az öntözéses gazdálkodáshoz szükséges különleges szakismertek és gyakorlati fogások elsajátítására.

A tanintézet minden irányban korszerű felszereléssel és tanulóotthonnal rendelkezik.

A tanintézet elvégzése a katonai szolgálatnál karpaszományos jogot biztosít.

A végzett növendékek, mint „képesített gazdák” önállóan gazdálkodhatnak, vagy tanálmányait folytathatják a gazdasági és kertészeti akadémiákon, a műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági és gazdasági tanári osztályán, jegyzői és számvevőségi pályára is mehetnek.

Díjtalan felvételi tájékoztatót és jelentkezőívet késszeggel küld a Tanintézet Igazgatósága, Szarvas.